

Sodelovanje cerkve z državo na Madžarskem

Država se je javno zavzela za sodelovanje s Cerkvijo, ki je odgovorila, da so kristjani pripravljeni sodelovati "v korist skupnosti".

ESZTERGOM, Madž. — O strogonški nadškof, ki ima tu svoj sedež, je madžarski primas. To mesto zavzema sedaj Laslo kardinal Lekai, naslednik Josefa kardinala Mindszentyja, ki je leta 1975 umrl na Dunaju v izgnanstvu, priznavan na splošno za mučenca v obrambi vere in Cerkve na Madžarskem.

Novi madžarski primas kardinal Lekai je posvetil v soglasju z Vatikanom in madžarsko vlado nadškofe in škofo na dolga leta izpraznjena mesta in s tem obnovil in dopolnil cerkveno organizacijo, ki je morala v času komunističnega režima skozi težke preskušnje.

Lani je kardinal Lekai prišel zastopat Madžarsko na mednarodni Euharistični kongres v Philadelphio in ob tej priložnosti obiskal več madžarskih fara v ZDA. Ko je odhajal iz ZDA domov, mu je madžarsko poslanstvo v Washingtonu izkazalo posebno pozornost s tem, da je poslalo svojega uradnega zastopnika na letališče Kennedy v New Yorku spremit primasa na poti domov.

Oblasti so mu omogočile zgradnjo nove cerkve v predmestu Budimpešte in ga pustile letos za Veliko noč z 12 škofi na obisk k sv. očetu v Rim.

Odnosi med Katoliško cerkvijo in komunistično državo na Madžarskem so se očitno izboljšali in prišlo je do nekega sodelovanja, ki pa je še negotovo in bolj tipajoče kot trdno. Režim se je postavil javno na stališče, da je sodelovanje med komunističnimi oblastmi in Cerkvijo možno kljub različnim gledanjem in načelom pri reševanju, domačih in mednarodnih vprašanj zaradi narodne edinstvi.

Tajnik madžarske škofovske konference pečki škof Czarhati je na to odgovoril, da so kristjani voljni sodelovati s komunističnimi oblastmi "v korist skupnosti".

Režim Kadarja skuša ustvariti čim boljše odnose z narodom, to mu očitno služi tudi pomiritev in sodelovanje s Katoliško cerkvijo. Kako daleč bo v tem pogledu šel, je trenutno težko reči.

Libija posreduje v Pakistanu

RAVALPINDI, Pak. — Pretekli teden je prišel sem na kratak obisk zunanji minister Libije Ali Trieki in se pogovarjal tako s predsednikom vlade Bhuttom kot s predstavnikom njegovih političnih nasprotnikov.

Libijec je prišel v Pakistan, ko sta konservativni arabski državi Savdska Arabija in Združeni emirati brez uspeha skušali posredovati med Bhuttom in njegovimi nasprotniki, ki vztrajajo v zahtevi, da Bhutto odstopi in da so izvedene pod nadzorom vojske nove parlamentarne volitve.

Vremenski prerok

Pretežno jasno in sončno, najvišja temperatura okoli 55 F (13 C).

Novi grobovi

Frances Medves

V Euclid General bolnišnici je umrla 69 let stara Frances Medves z 20400 Priday Avenue v Euclidu, rojena Peterlin v Clevelandu in preje živeča v senklerski slovenski naselbini, vdova po leta 1974 umrlem možu Josephu, mati pok. Mary-Jane, Alberta, Raymonda in Rudolpha, 11-krat stara mati, sestra Agnes Nosse, Marie Oster, Helen Slabe (Kalif.), Rose Franic, pok. Josepha in pok. Franka Peterlina. Pogreb bo iz Želotovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v sredo, ob 9.15, v cerkev sv. Križa ob 10., nato na pokopališče Vernih duš. Družina bo hvaležna za darove Družbi sv. Vincencija Pavelskega v pokojničin spomin (St. Vincent De Paul Society, Room 240, Chancelary Blvd., 1020 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44114).

Dr. Joseph H. Koffolt

Preteklo soboto je umrl v Stanfordu, Conn., 75 let stari, upokojeni profesor Ohio State University dr. Joseph H. Koffolt, rojen v Clevelandu, kjer je preživel svojo mladost in kjer je študiral in bil več let zaposlen pri American Steel and Wire and Industrial Rayon Corp. kot kemični inženir. Od leta 1928, ko je dosegel doktorat iz kemije, je bil profesor na kemičnem oddelku Ohio State University in je stopil v pokoj leta 1971 kot načelnik kemično-inženirskega oddelka te univerze.

Libanon se pripravlja na federativno ureditev

BEJRUT, Lib. — Predsednik vlade Sakim Hoss je izjavil, da je vlada pripravljena začeti razgovore za novo ureditev republike. Kristjani so že stvarno začeli graditi lastno državno upravo v po njih obvladanem ozemlju z namero, da Libanon spremene v dve federativni državi, krščansko in muslimansko. Muslimani in Sirija, katere čete v imenu Arabske lige vzdržujejo v Libanonu red in mir, so proti delitvi republike v posebni krščanski in posebni islamski del.

Boj naših rojakov na Koroškem za njihove narodne pravice, pravno določene v državni pogodbi, je prešel v novo razdobje, ko so se avstrijske oblasti odločile začeti sodne procese proti Slovincem, ki zahtevajo svoje pravice odločno in vztrajno. Vodja celovskega državnega tožilstva dr. Wilhelm Stoiser je 21. aprila na posebni tiskovni konferenci objavil, da je bila sestavljena in predložena v postopek obtožnica proti skupini Selanov, ki so 14. novembra lani na nadvse uspešen način preprečili "posebno" štetje v svoji občini. Proces se bo po izjavi vodje državnega tožilstva v Celovcu začel 25. maja 1977.

O tem nastopu avstrijskih državnih oblasti piše "Naš tednik" v svoji 17. številki z dne 28. aprila 1977 sledeče:

Verjetni motiv, zakaj se zdaj množijo in kopižijo postopki s političnim ozadjem proti pripadnikom slovenske narodne skupnosti na Koroškem, je pravzaprav isti, iz katerega razni politiki z de-

Sovjetija bi mogla presekat Zahodu dovoz olja s Srednjega vzhoda

WASHINGTON, D.C. — Telekom zasliševanja pred kongresnim odborom je obrambni tajnik Harold Brown pretekli teden svaril, da bi mogla Sovjetska zveza onemogočiti Zahodu preskrbo z oljem iz nahajališč Srednjega vzhoda, če bi prišlo do kake napetosti ali celo do odprtega soočenja med Zahodom in Sovjetsko zvezo.

Obrambni tajnik je razlagal poglede narodne obrambe v zvezi z zasliševanjem o predsedniškem energetskem programu pred Domovim odborom za energetiko.

Sovjetska zveza ima dobre odnose s Somalijo in z Južnim Jemenom, od koder lahko nadzirajo vhod v Rdeče morje, pa tudi dober del poti iz Perzijskega zaliva okoli Južne Afrike v Evropo in Ameriko. Svoj položaj v vzhodni Afriki skuša sedaj okrepiti še v povezavo z Abesinijo, kateri je obljubila dobavo modernega orožja.

Kubanci v Etiopiji

ADIS ABEBA, Etiop. — Po poročilih zahodnih diplomatov je v Etiopiji 20 kubanskih vojaških svetovalcev, ki vežbajo kmete in delavce za "ljudsko vojno". Napovedujejo, da se bo število kubanskih vojaških svetovalcev kmalu močno povečalo. Pričakujejo jih baje vsaj 200.

Sovjeti v Angoli

WASHINGTON, D.C. — Po poročilu Kongresne knjižnice, vodijo sovjetski policijski strokovnjaki angolske varnostne sile in obveščevalno službo.

Obsežen požar v Montrealu

MONTREAL, Que. — Preteklo soboto je pogorelo v Montrealu okoli 70 stanovanj. Požar je bil po vsem sodeč podtaknjen in je bil največji, kar jih v mestu pomnijo v zadnjih 15 do 20 letih.

Gibanje za omejitve vseljevanja v ZDA

Zagovorniki omejitve rasti prebivalstva v naši deželi začnajo sedaj tudi gibanje za omejitve vseljevanja.

NEW YORK, N.Y. — Ustanova za ustavitev rasti prebivalstva (The Zero Population Growth), ki priporčuje javnost, da je treba rast prebivalstva ustaviti, ker svet skoro ne bo več sposoben preživeti vedno nove milijone, se je sedaj lotila tudi omejevanja vseljevanja v našo deželo, zakonitega in nezakonitega.

V pozivu za darove označuje omenjena ustanova "črne" vselejence, ki prihajajo pretežno iz Mehike in držav Srednje Amerike, za "človeški val, ki pritiska na naše gospodarstvo in nastane letno 10 do 13 milijonov dolarjev".

Zastopnik omenjene ustanove M. Wirken v Washingtonu je izjavil, da se ta zavzema tudi za močno omejitve zakonitega vseljevanja. V zadnjih 10 letih se je povprečno letno priselilo v ZDA zakonitim potom okoli 400,000 ljudi.

Podpora pridelovalcem sladkorja

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Carter je odklonil omejitve uvoza sladkorja, kot so zahtevali pridelovalci, pa pristal na podporo tem, če bo cena sladkorja padla pod 13 centov za funt in prenehala donošati dohodek pridelovalcem.

Avtomobili gredo še vedno dobro v denar

DETROIT, Mich. — V aprilu je bilo letos prodanih v ZDA 12,5% več novih avtomobilov kot v istem mesecu lani. Posebno je porastla prodaja tujih avtomobilov in dosegla nov rekord z 20% vseh prodanih novih avtomobilov.

Vzrok tolikšnemu porastu manjših tujih avtomobilov vidi v predlogih Carterjevega energetskega programa.

Prozaičen primer iz gospodarstva: majhno podjetje ima od vsega začetka težave, da se uveljavlja v konkurenčnem boju z močnejšimi. Če pa se majhnemu podjetju niti ne nudijo osnovne možnosti, da enakopravno tekmuje z večjimi, je v nevarnosti, da propade.

Koroški Slovenci v tem enakem boju niso propadli, ampak so se zmeraj znali uveljaviti, predvsem pa s to svojo argumentacijo vseeno znali prepričati. V očeh avstrijske in mednarodne javnosti je bila oficialna Avstrija tista, ki je kršila zakone, oziroma jih ni upoštevala.

Sedaj se avstrijska vlada trudi, da ta vtis "popravi". To se zgodi s pomočjo zagotovila, da je državna pogodba z zakonom o narodnih skupnostih "najboljši na svetu". To zagotovilo vedno zopet ponavljajo in bodo storili tako dolgo, dokler ljudje tega ne bodo verjeli. V bodoče naj ne bo več govora o avstrijski državni pogodbi (katere se

CARTERJEV NAČRT ZA SPREMEMBO V SOCIAL SECURITY V TEŽAVAH

Včeraj je bil predložen Kongresu predlog sprememb v zakonu Social Security, ki bi naj to zvezno ustanovo postavil na trdne finančne noge, ko so v zadnjih letih izdatki presegli dohodke in so začele rezerve ponažati.

WASHINGTON, D.C. — Social Security je danes nekaj, brez česar si življenja ostarelih in upokojenih ne moremo več misliti in vendar je ta ustanova stara komaj 42 let. Zamišljena je bila kot zavarovanje za starost, ki naj delno krije življenjske stroške in nudi ostarelim nekako finančno gotovost in trdnost. Drugi del sredstev naj bi dobili delavci in drugi uposleni s pokojninami ustanov in podjetij, kjer so zaposleni. Ko so v zadnjih 10 letih vključili v Social Security nove naloge in avtomatično povišanje pokojnin ter drugih prejemkov, je sklad začel izdajati več, kot je prejemal. Ta ko izgleda, da bodo letos izdatki za preko 5 milijonov dolarjev večji od dohodkov.

Četudi je bilo v skladu blizu 40 milijonov dolarjev rezerve, se je ta začela manjšati in bo v teku 6 ali 7 let pošla, če ne bo nič ukrenjenega za obnovo finančnega zdravja sklada. V teku zadnjih dveh let smo slišali vrsto predlogov in dopolnil, ki bi naj postavili Social Security na zdravo osnovo. Nekateri so predlagali povišanje prispevka za Social Security (predsednik G. R. Ford), drugi so svetovali dopolnjevanje sklada iz splošnih davčnih dohodkov.

Predsednik Carter, ki je tekom volivne borbe obljubil, da ne bo povišal prispevkov za Social Security, "ker da bi to najtežje zadelo one, ki to najtežje prenašajo", namreč delavce z nizkimi dohodki, je predložil, naj bo povečan prispevek delodajalcev s tem, da naj ti plačujejo 5,85% od celotnega zaslužka uposlenca in ne le do \$16,500, kot je določeno za letos, med

tem ko naj bi ta omejitev za uposlenca ostala.

Poleg tega naj bi sklad Social Security dobil poseben dodatek iz splošnih davčnih dohodkov, da bi pokrili primanjkljaj, kateri nastane zaradi povečane brezposelnosti. Ta prispevek naj bi bil vplačan v letih, ko seže brezposelnost nad 6% skupne delovne sile, veljal naj bi tudi za tri leta nazaj.

Po sedanjem zakonu bo prihodnje leto prispevek delavcev in delodajalcev povišan od sedanjih 5,85 na 6,05%.

Predlog sta tolmačila in zagovarjala podpredsednik ZDA W. F. Mondale in zvezni tajnik za zdravstvo, prosveto in socialno skrbstvo Joseph S. Califano. Komaj je bil dobro predložen in pregledan, že so se oglasili kritiki. Med prvimi je bil kong. Ullman, načelnik Domovnega odbora za načine in sredstva, ki je proti prispevku iz splošnih davkov v sklad Social Security. Ta naj ostane, kot je bil v preteklosti, krit z lastniki prispevkov, prirojenimi izdatkom.

Nič manjši ni odpor poslovnega sveta, ki se upira Carterjevemu predlogu, naj poslodajalec plačuje prispevek za Social Security od celotnega zaslužka uposlenca in ne le do določene vsote, letos do \$16,500.

Nihče ne dvomi, da je dopolnilo zakona o Social Security potrebno, toda za enkrat še ni edinosti, kakšno naj bo to dopolnilo. Razprava o tem ko verjetno dolga in trda, vendar ni nobenega dvoma, da bodo potrebne spremembe uzakonjene, ker tako Bela hiša kot Kongres vesta, da mora Social Security ostati trdna in finančno zdrava ustanova.

Zadnje vesti

ZENEVA, Šv. — Tu sta se včeraj sestala in se nad štiri ure pogovarjala predsednik ZDA Jimmy Carter in predsednik Sirije Hafez Asad. Razgovori so bili "zelo koristni" in pomenijo korak dalje v iskanju rešitve spora med Arabci in Izraelci na Srednjem vzhodu. Razgovorov sta se udeleževala na ameriški strani tudi državni tajnik C. Vance in predsednikov posebni svetovalec za narodno varnost Z. Brzezinski. Predsednik Carter se je iz Zeneve vrnil v London, kjer se danes udeležuje sestanka vodnikov držav članic NATO, zvečer pa se bo vrnil v ZDA.

WASHINGTON, D.C. — Pričakujejo, da bosta Republic Steel in Youngstown Steel znižala svoje v soboto objavljeno povišanje cen na raven včeraj objavljenega U.S. Steel. Republic Steel je povečala cene jeklene pločevine za 8,8%, za palice in traverze pa za 6,8%, U.S. Steel je povišanje omejila na 6% ko je zvezna vlada izjavila, da je povišanje sicer utemeljeno, toda ne tolikšno, kot ga je objavila Republic Steel Corp.

LOS ANGELES, Kalif. — Patricia Hearst je bila včeraj obsojena tu na pet let zapora po-

Iz Clevelanda in okolice

Sestanek za AD—

Jutri ob pol devetih zvečer bo v Baragovem domu na St. Clairju sestanek Odbora za ohranitev Ameriške Domovine. Nanj so vabljeni vsi, ki sodelujejo pri kampanji za pridobitev novih naročnikov na področju Velikega Clevelanda, pa tudi tisti, ki so pripravljeni pomagati pri zaključni fazi sedanje kampanje. Čim več bo sodelavcev, tem manj bo dela na posamezniku in tem uspešnejša bo kampanja.

Uprava išče raznašalca— Uprava AD išče raznašalca za E. 74 St., E. 76 St., E. 77 St., Cornelia in Lockyear Avenue. Kličite tel. 431-0628.

Zadušnica— Jutri, v sredo ob 8.30 bo v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pok. Antona Javornika ob 20. obletnici njegove smrti.

Vmestitvena večerja— Materinski klub pri Sv. Vidu pripravlja za 1. junija vmestitveno večerjo. Vstopnice so po \$4,50 in morajo biti rezervirane do najkasneje 23. maja. Kličite Mrs. Thereso Rihtar na 391-4767.

Želite vrtnariti?— Mestni odbornik R. Novak sporoča, da imajo prebivalci 23. varde pravico sodelovanja v "Summer Sprout" programu, ki nudi ljudem kose zemlje, priprave za vrtničke, orodje, seme in navodila. Program se bo začel v drugi polovici maja. Kdor bi se zanimal za to, naj kliče Pat Jones, direktorja programa ali pa mestnega odbornika Roberta Novaka, tel. 391-3333.

Pošteni najditelj— Tisti, ki je pred kakim mesecem našel žensko uro in iskal njeno lastnico v AD, je prošel, da pokliče tel. 391-5592.

Bogato darilo— Spoštovana rojaka g. Conrad in ga. Mary Mejač, Washington, D.C., sta darovala Ameriški Domovini v tiskovni sklad 100 dolarjev. Razumeta težave, v katerih se list nahaja in mu iskreno želita vse dobro v bodoče. Za velikodušno darilo najlepša hvala!

Vohun v Schmidtovi okolici

BONN, ZRN. — Oblasti so pretekli teden prijele zaradi sumov vohunjenja v korist Vzhodne Nemčije 30 let staro Dagmar Kahlig-Scheffler, uslužbenko v pisarni kanclerja Helmuta Schmidta.

Pred tremi leti so prijeli zaradi vohunjenja v korist Vzhodne Nemčije osebnega tajnika in spremljevalca tedanjega kanclerja Willyja Brandta.

gojno za svojo udeležbo pri oboroženem ropu v družbi Williama in Emily Harris kot pripadnica Symbionese Liberation Army 17. maja 1974. Sodnik je izjavil, da obsojena ni več nevarna družbi ter da bi hujša kazen ne služila ne družbi ne obsojenki. Upošteval je pri mili obsodi trpljenje, ki mu je bila Patricia Hearst podvržena kot ugrabljena jetnica Symbionese Liberation Army.

LONDON, Vel. Brit. — Štiri zahodne sile so s sestanka v Londonu posvarile Sovjetsko zvezo in Vzhodno Nemčijo pred vsakim nastopom proti Zahodnemu Berlinu.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., holidays, 1st two weeks in July

NAROCNINA:

Združene države:
\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months
Friday Edition \$10.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 73 Tuesday, May 10, 1977

Carterjev energetski program

Včeraj smo na tem mestu obrazložili, kako je človek začel uporabljati kot gorivo les, prešel nato pred kakimi dvesto leti na premog in v začetku tega stoletja na olje in še kasneje na naravni plin. Med tem ko les stalno raste, se torej obnavlja, na obnovo premoga, olja in naravnega plina, ne moremo računati, četudi se po vsem sočič še vedno tvorita pod določenimi pogoji. Les torej lahko rabimo v obsegu njegove rasti, ne da bi se nam bilo treba bati, da ga bo zmanjkalo.

Zaloge olja in naravnega plina so, kolikor je sedaj znano, tolikšne, da po najugodnejši presoji lahko zadoščajo pri pametni uporabi 50 ali celo 100 let. Nihče ne taji, da bodo nekega dne v neprečel daljni bodočnosti pošle. Isto velja tudi za premog, le da so zaloge tega večje in utegnejo zadoščati pri pametni in varčni rabi še celo za tisoč let.

Odgovorni ljudje se zavedajo, da ne smejo vsega sami porabiti, da je treba gledati tudi na potrebe prihodnjih človeških rodov. Ne smemo biti kot oni, ki je dejal, da ga prav nič ne briga, ali bo še rastle trava ali ne, ko njega več ne bo.

Predsednik ZDA Jimmy Carter je odgovoren človek, saj je končno na položaju, kjer mora gledati ne le na sedanjost, ampak tudi na bodočnost ne le naše dežele, ampak vsega sveta. Ko postaja vprašanje oskrbe z gorivi vedno kočljivejše in težavnejše, je Carter predložil energetski program, ki bi naj našo deželo zavaroval pred pomanjkanjem na tem področju in jo napravil v tem pogledu čim manj ranljivo.

Predsednik ZDA Richard M. Nixon je pred štirimi leti napovedal program, ki bo napravil ZDA v pogledu oskrbe z energijo neodvisne. Tedaj so veliko razpravljali o možnosti pridobivanja olja iz oljnega škrliljeveca, ki ga je okornne sklade v Coloradu in sosednjih državah, ter o izkoriščanju oljnega peščena v porečju reke Athabasko v Kanadi. Oba ta načrta sta običajna, izkoriščanje teh "nahajališč" olja je namreč tudi pri sedanjih cenah še vedno predrago. Omejevanje je na preskušanje in iskanje najboljšega načina, ki bo v določeni dobi postal rentabilen.

Od Nixona do Carterja, v kratki dobi niti ne štirih let, smo spoznali v naši deželi, da ne moremo računati na dosego neodvisnosti v pogledu oskrbe z gorivi v "prihodnjih 10 letih", kot so trdili jeseni 1973 in spomladi leta 1971. Ko je bilo konec arabskega bojkota, je svet na oljno stisko onih mesecev naglo pozabil in se vrnil na staro pot brezskrbnega trošenja olja in v manjši meri tudi naravnega plina. Dokler bo, pa bo!

Predsednik Carter je prišel do sklepa, da ne smemo tako brezskrbno živeti in se tako malo meniti za bodočnost naše dežele, za usodo prihodnjih rodov.

Opozoril je deželo na položaj oskrbe z gorivi, zlasti z oljem in naravnim plinom, in predložil ukrepe, ki se mu zdijo najnujnejši in najučinkovitejši v sedanjem trenutku.

Težišče njegovega energetskega programa je v varčevanju olja in naravnega plina na vseh poljih. Naša dežela je znana po brezskrbnem trošenju energije. Pozval jo je, naj s to navado preneha, naj se zave, da je to hud greh do nas samih, še večji pa do naših otrok.

Zavzel se je za varčevanje energije v industriji, v prometu in v naših domovih. Kjer je le mogoče, naj bo raba naravnega plina in olja nadomeščena s premogom, raba samo je treba omejiti do znosne možnosti na vseh poljih. Treba je poskrbeti za boljše izolacijo vseh zgradb, da nam jih ne bo treba pozimi tako greti in ne poleti hladiti. Gretje naj bi bilo omejeno na nekako 68 F, hlajenje poleti na 80 ali celo nekaj višje, kjer ni prevelike vlažnosti.

Predsednikov energetski program nudi posebne denarne ugodnosti za izboljšanje izolacije domov in drugih stavb.

Posebej se je predsednik Carter zavzel za večjo učinkovitost gospodinjstskih naprav. Te naj bi rabile manj energije, manj elektrike, manj plina. Svetoval je tudi omejitve njihove rabe, kjer je to mogoče.

Nasi avtomobili so znani kot goltači gasolinea, zato je predsednik pozval k gradnji avtomobilov, ki bodo rabili manj gasolinea in s tem zmanjšali njegovo potrošnjo. Sedanja naša avtomobili napravijo povprečno 17.5 milja na galon, do leta 1985 naj bi doseglo to povprečje 27.5.

Predsednik je svetoval tudi, naj vožnja avtomobilov omejimo, naj teh ne uporabimo za pot dolgo le parsto čevjev. Kjer je le možno, naj bi se več ljudi dogovorilo in vozilo skupaj, ne pa vsakdo sam v svojem avtu, kot se večinoma dogaja sedaj.

(Konec sledi)

BESEDA IZ NARODA

IZPOD ZVONA SV. ŠTEFANA IN OKOLICE

CHICAGO, Ill. — "Kaj boš dal za uvod," me je vprašal sosed Miha. "Daj še kaj o slonih in osličkih," me je vrgel. "Ne bom," sem mu odgovoril. Naj danes zatrobim na nekatera gluhušesa še enkrat nekaj o naši "Ameriški Domovini". Bral sem, da se je sestal v Clevelandu Odbor za pomoč Ameriški Domovini, pa mislim, da je treba spet zatrobiti tudi v Chicagu in sicer tako močno, da se bo poridlo, jerihonsko obzidje tistih, ki bi naj imeli ali bi celo morali imeti naš edini slovenski protikomunistični dnevnik. Ljudje so siino trmast. Imeli bi že radi, tudi brali bi radi, toda zdi se jim škoda denarja. Ah, kaj bi plačeval, saj lahko grem k sosedu in tam dobim list na posodo. Kolkaj naj brene take sosed, ki list posojajo takim, ki bi ga lahko sami plačali. "Meni ga da moj stari oče," se je pohvalil nekdo. "Zakaj bi ga potem plačeval? Imam družino..." Slab izgovor. Vem za naročnike, ki imajo tudi družine in celo po več otrok. Eno družino poznam, ki jih ima pet, druga jih ima štiri. Pa ne "jamrajo" radi tega. Poznam tudi revne stare žene, katere težko živijo ob skromni penziji, pa si odtirajo od ust, da ohranijo AD. Kaj pravite, ali ni vmes pri tem velika skopost? Velika mera zanikrosti in slovenske nezavednosti? Vsak list bi moral v enem letu prenehati, če bi nekaj "stricev", nekaj "sosedov", nekaj starih očetov" kar tja v en dan in brez potrebe podpiralo zanikrosti takih, ki bi list lahko in celo morali imeti, pa se jim zdi škoda denarja.

Odkrito povem, da so vse naše takozvane katoliške organizacije, v domovini vse premalo storile, da bi vzgojile v svojem članstvu smisel za žrtve, za redno plačevanje naročnine, za plačevanje članarine. Nekdo mi je rekel: "Imamo Glasilo, tam preberem Gizelin Prekmurški kotiček, drugo me ne briga..." Saj ga. Gizela ne bo huda, če povem, da tudi Prekmurški kotiček ne nudi tega, kar lahko nudi dnevnik Ameriška Domovina.

Sklep: Napovejmo sveto vojsko tistim, ki hodijo brat Ameriško Domovino k sosedom. Ne posojajmo lista nikomur, ki bi si lahko list sam naročil. Pozna te ljudi, kateri lista nimajo? Sporočite mi njihove naslove, ali pa kar Vi v mojem imenu in v imenu AD stopite k njim in jih povabite k naročbi za AD. Naj vam takrat takoj tudi plačajo. Nedo dolgo sem dobil nekaj listov, samih slovenskih "biznesmanov" slovenskih novonastajencev, ki so se gospodarsko dobro uveljavili. Kaj mislite, ali imajo AD? Samo eden od teh jo ima. Ali ni to žalostno! Reveži nimajo časa za slovensko branje, nimajo smisla za podporo dobri slovenski in katoliški stvari. Vzbudimo se, pričnimo sistematično pridobivati nove naročnike! Naj se vendar podere obzidje od materializma, obvladane Jerihe...

Imeli smo 24. aprila spet mladinsko sv. mašo ob prav lepi udeležbi. Maša je bila darovana za pok. K. Mauserja. Berili sta bralci tokrat gđ. Remec Barbka in Marija Zerdin, darove za sv. daritev sta prinesla Veronika Puc in Burjek Marija.

Letos ni bilo po mladinski maši sestanka staršev Slovenske šole. Farna šola je okupirala spodnjo dvorano in tam priredila prav lepo uspešno šolsko razstavo. Pri razstavi so sodelovali višji oddelki šole. Ker sem moral to nedeljo še nekam drugam, sem bolj v naglici pregledal, kaj so razstavili naši nade-

budni bodoči znanstveniki, profesorji, inženirji, zdravniki itd. Povsod je bila vidna skrbna roka učiteljev, ki so znali vzbuditi v mladini zanimanje za razne važne vzgojne in tehnične predmete. Vse panoge, ki pridejo v poštev v višjih oddelkih, so bile zastopane: Kemija, zdravstvo, tehnika, razni planeti z našo materjo Zemljo vred, rudništvo, sončna energija, elektrika, voda, rastlinstvo itd. Rabil bi vodnika, da bi mi vse tolmačil.

V mojih dneh se tega v naših šolah nismo učili. To je spadalo že v višje šole. Zanimalo me je, kdo izmed otrok slovenskih novonastajencev, skratka od slovenskih staršev sploh, je bil zastopan in kako je bil ocenjen. Videl sem različna slovenska imena: Ančka Petrich, ta je bila menda od vseh najboljša, Martha Pahor je dobila tudi priznanje, Johnny Zerdin in njegova sestra Marija sta prejela drugo priznanje, Pavel Martincič, Frank Horvat in Tony Gregorich so se tudi dobro postavili. Tudi naši Latince so pokazali, da so pridni in da mnogo razumejo. Ne morem reči drugega kakor vsa čast učiteljem in učencem!

Dobrotniki slovenskih misijonarjev g. Tone Gaber je že nad en teden v bolnišnici pri Sv. Antonu Pad. Kar na hitro ga je prijel. Noga mu je hudo otekla, moral je takoj v bolnišnico. Dobil je strnjenje krvi (blood-clots). Sedaj mu redčijo kri in je izven nevarnosti. Da bi bil kmalu doma spet zdrav, kot je bil prej, je naša želja. Bolezen je posledica avtomobilske nesreče lansko jesen.

Obiskal sem našega staro g. Stanko Mašica. Domuje v The James C. King Home v Evanstonu. Z menoj so bile še tri gosposodične. G. Stanko se ima tam prav dobro. Ima lastno veliko sobo, svojo knjižnico, pisalno mizo in druge udobnosti. Pozdravil me je, odnosno predstavil mojim sopotnicam: "To je hud kritik republikancev." Z g. Stankom, ki bo letos v avgustu 90 let mlad, sva se pogovorila o marsičem, dasi je g. Stanko trdil, da se pripravlja proti nje-mu "zarota". Gosposodične so bile menda malo hude, ker so komaj čakale, da tudi one pridejo do besede, pa je g. Stanko rekel: "Naj počakajo..."

Te dni bo eno leto, ko so me "konfirirali" za 17 let pri Sv. Antonu. Nerad obujam tiste spomine. Zdi se mi, da je bilo zdravljenje predolgo. Zdravnik mi je rekel: "Nič soli, nič piščice." Pa sem si mislil: "Čemu je Bog dal sol, čemu vinček." Vinček jemljem kot zdravilo, ne po kapljicah, ampak po majhnih kozarčkih, sol pa je zato, da dela jed bolj okusno. Seveda vse po pameti... Večno pa nihče ne živi. Če bo kdaj rekel Gospod Bog: "Pridi!", bom ponižno rekel: "Flat" — in odšel, saj je starost le nepotrebna nadloga.

Materinska proslava bo letos tretjo nedeljo v maju v Lemontu. Složno bosta nastopili obe slovenski šoli iz Chicaga in Joliet. Boste gotovo prišli? Menda bom tudi jaz tam, saj me nade-eno leto ni bilo v Lemontu.

Spet vrtnarim. Ko bi le minila nevarnost slane. Ena od treh vrtnic je poglala prekrasen evet. V začetku maja! Tudi druga vrtnica, ta je rdeča, ima tri lepe nastavke. Hranil sem jih na "porcu" vso zimo.

Vse, ki berete to "kavsanje", prav lepo pozdravljam. Upam, da se bomo kdaj srečali v Le-

montu. Za Baragov dan, ako Bog da, gotovo!

Vaš
"Toti Stajerc"

V spomin pokojnim

CLEVELAND, O. — V nedeljo, 15. maja, se bo Slovenska mladina v Clevelandu spomnila vseh protikomunističnih žrtv revolucije in vetrinske tragedije s spominsko sv. mašo ob dveh popoldan v cerkvi sv. Vida.

V nedeljo, 29. maja, pa bo Društvo SPB Cleveland obhajalo Slovenski spominski dan za vse žrtve vojske in komunistične revolucije s sv. mašo ob 10.45 pri votlini Lurške Matere božje na Chardon Road.

Spomnimo se tudi vseh naših znancev in prijateljev, ki so se že tu poslovlili od nas in se v molitev priporočajo.

V spomin in molitev se priporočajo:

Škof ljubljanski dr. Gregorij Rožman, dekan Matija Skerbec, župnik Anton Merkun, župnik Jože Klobič, Karel Mauser, dr. Miha Krek, dr. Vinko Vovk, dr. Hinko Lobe, dr. Jože Basaj, dr. Franjo Maršič, dr. Jože Kovačič, gen. Ivan Prezelj, inž. Jože Sodja, učit. Peter Golobčič, Ivan in Stefanija Avsenik, Franc in Marija Lovšin, John in Marija Miklich, inž. Peter in Helena Rozman, Franc in Marjeta Hauptman, Matevž in Lucija Kalan, Rudolf in Harija Lukež, Josip in Marija Resman, Frank in Marija Kastelic, Alojzij in Marija Cvajnar, Roman in Hermina Svajger, Jože in Helena Dolenc, Simon in Doroteja Turk, Rok in Antonija Kunovar, Alojzij Klemen, Matija Založnik, Franc Jereb, Jože Cerar, Viktor Pogačnik, Jože Slak, Anton Nemec st., Ivo Česnik, Jože Kovač, Neža Tomažin, Štefan Duh ml., Janez Petrovčič, Franc Buh, Franc Tanko, Janez Lovšin, Jože Hirschegger, Jelica Hren, Jožefa Gostič, Martin Gostič, Emilija Meršol, Janez Mihelič, Ivan Rak, Zdravko Kranjc, Štefan Tovornik, Anton Kuret, Franc Hiti, Franc Hočvar, Marija Rihtar, Ančka Benedik, Franc Kržišnik, Anton Hočvar, Bertil Terglec, Rafael Zonta, Anton Kutnar, Alojzij Kosem, Jože Senica, Janez Stefancič, Vlado Lemp, Vinko Ferkulj, Alojzija Rus, Franc Kristanc, Franc Lorbar, Emanuel Grasselli, Jože Selan st., Adolf Lunder ml., Anton Bartol, Angela Košir, Ana Kamin, Marija Kolarič, Jože Lekan, Jože Gross, Jože Intihar, Franc Graželj, Alojzij Jeršin, Silvester Sekne, Manca Preša, Ivo Zajc, Milan Zrim, Janez Meglen, Peter Jelar, Jože Malovrh, Marija Ciber, Jože Gazdova, Franc Silič, Ivan Staniša, Ivo Kermavnar, Jože Pisorn, Marija Dobnikar, Marija Stergar, Marija Papesch, Franc Lončar, Anton Čamerlik, Franc Stele, Franc Odar, Jakob Zanutič, Albin Klemmer, Zdravko Novak, John Jaklič, Anton Majeen, Ivan Bizilj, Amalija Peklar, Jože Suhadolnik, Marija Prijatelj, Franček Kolarič, Marchello Lumpert, Alojzij Šef, Jože Feguš, Mary Rihtar, Alojzij Modic, Stane Lužar, Terezija Cerar, Marija Prine, Peter Rozman, Nando Novak, Marija Zorenč, Ivan Cugelj, Franc Rantaša, Antonija Koprivec, Rudolf Dermota, Jože Stepec, Jakob Žakelj, Ignacij Resnik, Franc Sever st., Alojzij Zajec, Leopold Debevec, Romana Novak, Gregor Smejc, Ivan Rigler ml., Marija Dragar, Alojzija Cvajnar, Alojzij Bajuk, Alojzija Medved, Franc Vidergar, Ivan Mlečnik, Marija Kunovar, Mimi Rezonja, Jože Sepetavec, Franc Petek, Valentin Gabrovšek, Jernej Merela, Terezija Martinec, Peter Trpin, Joseph Abram, Avgust Novak, Jakob Okorn in Janez Krvinja.

Le kratak pogled nazaj in vidimo delo "bele žene", ki se pojavlja med nami brez vprašanja.

Stane Mrva

Lovske organizacije v Sloveniji skušajo ponovno naseliti izginule živalske vrste

Slovenski lovci so v preteklih desetletjih vložili veliko truda, da so povsod, kjer je bilo mogoče, kjer so dovoljevali naravni pogoji, naselili doslej v Sloveniji neznani živalski vrsti — muflona in damjaka. Nič manj truda niso vložili v ponovno naselitev tistih živalskih vrst, ki so v Sloveniji izginile ali skoraj povsem izginile — kozoroga, svizca, risa...

"Spremembe v življenju človeka so vzrok, da je število zajcev iz dneva v dan manjše," pravijo. "Nov način obdelovanja polj, umetna gnojila in ne nazadnje tudi urbanistične spremembe vplivajo na to, da število zajcev pada, pa čeprav si prizadevamo, da bi jih ohranili."

Lovci so poskušali z naselitvijo zajcev. Kupovali so jih v tujini (en sam stane približno 30 dolarjev), jih spuščali v lovišča, ki obetajo njihovo dobro počutje in razvoj, a pravih uspehov ni.

"Preostane nam le omejevanje lova in čimvečja zaščita tega glodalca, za katerega še pred leti ni bilo nobenih življenjskih zaprek..."

Po vojni je bilo število kozorogov skrajno na minimum. Da ta, že tudi v Evropi redka živalska vrsta, ne bi v Julijih povsem izumrla, so se lovci lotili ponovne naselitve in — uspehi.

Znano je, da so kozoroge naselili že leta 1890, a štetje po drugi svetovni vojni ni doseglo niti številke 40. Edina kolonija, ki je preživela vojno vihar, se je pasla na obronkih Begunjske in se ohranila do danes.

Kozoroge so lovci začeli ponovno naseljevati leta 1961. Osnovni so kolonijo v Kamniški Bistrici pod Brano v višini 2.300 metrov. Pripeljali so jih iz Švice, na pomlad leta 1973 je v tem lovišču živelo že 84 kozorogov.

Lovci so kozoroge naselili tudi v Trenti, na Velem polju nad Bohinjem, na področju lovske družine Bovec. Število teh lepih koz in kozlov se je postopoma povečevalo in leta 1972 preseglo število 100. Štetje kozorogov v tej pomladi pa bo verjetno

okoli 150. Lovci so se tudi lotili naselitve muflona, ki je povsem izginel iz Slovenije. Muflon je bil v Sloveniji le še v knjigi. Mali glodalec, velik graditelj, izumrl je tudi po drugih koncih Evrope. Ponovne naselitve Franciji in Švici so uspeli. Lovci iščejo dovolj mirne predel Slovenije in vode, ki so povsem čiste. Brez teh dveh osnovnih pogojev bober noče živeti. Bodo skušali naseliti v nekaterih predelih Slovenije v prihodnjih letih po kar se da pripravljenih pripravah.

Nekaj pohvale in nekaj kritike

Judovski tehnik "Aufbau", ki izhaja v nemškem jeziku v New Yorku, rad pohvali predsednika Carterja in njegov kabinet, v katerem imajo oni med enajstimi tajniki (ministri) kar tri svoje rojake. Včasih pa vendar tudi Carter ukrene kaj, česar ne morejo pohvaliti. Tako prinaša govor omenjeni list v svoji 6. letnji številki članek z naslovom: "Bilo je 24 'Kfirov', v katerem poroča sledeče:

"Ameriška vlada je vložila svoj veto proti izvozu izraelskega orožja v Ekvador. Israel ima že več let dobre skušnje z lovskim letalom lastnega izdelka 'Kfir', ki ga sedaj tudi ponuja v nakup inozemstvu. Pogodba z Ekvadorjem je do sedaj največje naročilo za izvoz Ameriški veto temelji na dejstvu, da so v letalu 'Kfir' vgrajeni ameriški GE motorji in da se je Israel obvezal — kot vsi drugi prejemniki ameriškega vojnega materiala, — da teh izdelkov ne bo prodajal drugim državam. To je stalna ameriška praksa. Carterjeva vlada meri mednarodno trgovino z orožjem, v kateri igrajo ZDA kot največji izvozniki orožja, glavno vlogo, z drugimi merili, kakor njegovi predniki. Carter skuša izvoz orožja zmanjšati predvsem iz moralnih ozirov, ki jih pogosto navaja. Politika Washingtona je že več let, da bi prodajo vsega težkega in modernega orožja južnoameriškim državam onemogočili. 'Kfir' je pa tako orožje, Ameriški veto ni zašel Israel posebej boleče, ker je Washington že pristal na izraelsko zahtevo, da bo že odobreni letošnji gospodarski pomoči dodal še 'blažilni obliž' v višini 285 milijonov dolarjev. Ker bi prodaja

24 lovske letal prinesla raelu samo 150 milijonov, torej denarno bilanca ni v škodo. Toda dveh posledic ne sme prezreti: prvič bodo v raelu občutili ameriški veto zmanjšanje lastne neodvisnosti in drugič si bo Ekvador verjetno lahko preskrbel vojaška letala Francije ali Sovjetske zveze, kjer nimajo nobenih pomislekov proti prodaji modernega orožja v Latinsko Ameriko. V Izraelu bodo tudi sumili, da je bil ameriški veto končno le posledica skrbni za ameriško letalsko industrijo, ki se je začela bati, da Izrael prodri na njene dosežke. Članek v ameriški reviji 'Aviation Week', je to skrbjenost pred kratkim omenil."

Križanke in napor

Reševanje križank je za slovenske ljudi bolj naporno kot razburljivost mi, je rečeno v poročilu študijske univerze.

Med opazovanjem okrevanja po srčnih napadih so znanstveniki ugotovili, da sta srčni utrip in krvni pritisk dosežeta višek, če so bolniki reševali križanke, matematične in druge ganke. Srčni utrip in krvni pritisk pa sta se vidno znižala ob vprašanjih o poklicnem delu in boleznih in s splošnih življenjskih navadah.

Reševanje težavnih ugank pravi vzroča po mnenju psihologov izrazit napor in nenormalno stopnjevano aktivnost. Poskus naj bi zdravnikom pomagali pri ugotavljanju psihološkega stanja pri bolnikih za ponovno pridobitev delovne sposobnosti.

KANADSKA DOMOVINA

RAZNE NOVICE DOMA IN PO SVETU

Glavna pozornost Kanade v zadnjih mesecih je še vedno namenjena ohranitvi Kanade kot celote, ko v Kvibeku vedno vztrajnejše govorijo in se prijavljajo na dosego suverenosti, kar pomeni ločitev od ostale Kanade. Novi zakon o francosčini kot edinem jeziku v javnosti, gospodarstvu in v privatnem življenju Kvibeka je povzročil precej zaskrbljenosti med angleško govorečim delom prebivalstva Kvibeka, ko se zdi francoski večini nekaj čisto prirodnega.

Predsednik pokrajinske vlade Rene Levesque je dejal, da bi bil ta zakon popolnoma nepotreben in brezpredmeten, če bi bil Kvibek neodvisna država. Francoščina bi bila v takem slučaju samoumevno edini uradni in privatni jezik, kot je v Franciji.

Negotovost v Kvibeku se je začela čutiti na gospodarskem področju, kjer vedno več podjetij in gospodarskih družb misli in pripravlja selitev svojih glavnih uradov v angleško govoreči del Kanade, kjer si obeta v slučaju ločitve Kvibeka od ostale Kanade boljše bodočnosti.

Razprava o ohranitvi Kanade postaja glasnejša in se širi. Predsednik zvezne vlade Pierre E. Trudeau, ki je sam Kvibečan, je proti neodvisnemu Kvibeku, in zatrjuje, da do tega ne bo prišlo, ker večina ni zanj. Prenekateri se z njim strinjajo, drugi pa le računajo z možnostjo, da se večina Kvibečanov odloči za ločitev.

V tej razpravi je predsednik pokrajinske vlade Ontario William Davis povedal Kvibeku, naj ne računa na gospodarsko povezavo ali ohranitev te, če bi se odločil za neodvisnost. Pretekli teden so zavzeli enako stališče predsedniki vlad zahodnih štirih pokrajin, Britske Kolumbije, Alberta, Saskatchewan in Manitobe na skupnem sestanku v skupni izjavi.

Tudi predsedniki vlad pokrajin ob Atlantiku na kažejo nobene podpore za ohranitev gospodarskih vezi s Kvibekom, če bi se ta ločil od Kanade. Carinsko zvezo z njim označujejo za nepraktično, pa vendar doslej niso javno zavzeli še nobene uradne stališča.

Rene Levesque je stališče, ki so ga objavili predsedniki vlad štirih zahodnih pokrajin, označil za "izsiljevanje" in prestraševanje. Ni dvoma, da je v njem svarilo Kvibečanom, naj temeljito premislijo, predno se bodo odločili glasovati za ločitev.

Na splošno prevladuje mnenje, da je treba edinstvo Kanade ohraniti, vendar je večina proti uporabi sile za ta namen. Misli, da bi naj spremenili ustavo na tak način, da bi zadovoljila vsaj večino Kvibečanov in jih pripravila do tega, da bi pri ljudskem glasovanju odklonili ločitev Kvibeka od ostale Kanade.

Razprava o tem se bo brez dvoma nadaljevala in postala morda celo glasnejša. Pri tem upajo, da bo prevladala pamet in da bosta obe strani iskali rešitev, ki bo sprejemljiva obema, ki bo odstranila glavne vzroke nezadovoljstva v Kvibeku, pa ohranila kanadsko enotnost.

Veliko govora je v javnosti tudi o stanju zakona predsednika vlade Pierra S. Trudeauja. Z ženo Margaret sta se baje dogovorila na trimesečno poskusno ločitev in žena je večnoma zdoma, kadar je mož doma. Zadnjič je povedala, da je mož zelo nejevoljen nad tem, kar je povedala za nek tehnik.

Predsednik vlade odklanja vsako razpravljanje o tem v javnosti in izjavlja, da stanje njegovega zakona nikogar nič ne briga. Govorice in ugibanja zaradi tega niso utihnile, so rajše še glasnejša, svet je pač tak, da se vedno rajše vtika v tuje posle kot v svoje, največkrat ne ravno z dobro voljo in pripravljenostjo pomagati.

Zvezni zdravstveni oddelek je prišel do zaključka, da cyclerati niso med povzročitelji raka, kot je kazalo doslej in da ugotegnejo rabo teh zopet dovoliti. Nadomestili naj bi saharin, o katerem sedaj mislijo, da je povzročitelj nekaterih vrst raka.

Rev. Ian Paisley, znani protestantski skrajnež v Severni Irski, je menda namenjen zapustiti svojo domovino in se preseliti v Kanado, če ne bo uspel s svojimi naporji za vrnitev samostojne vlade.

Francija je pretekli teden odpeljala iz Mavretanije 400 francoskih žena in otrok, ko sta bila med gverilskim napadom ubita nek zdravnik in njegova žena. Šest francoskih državljanov je bilo ugrabljenih po gverilskih Polisarior, gibanja, ki se bori za neodvisnost nekdanje Španske Sahare, ki sta si jo lani razdelila Mavretanija in Maroko.

Ontarijski minister za okolje George Kerr je pretekli teden objavil seznam 143 rek in jezer ter 25 krajev ob Velikih jezerih, kjer bi mogle biti nekatere vrste rib okužene s strupi. Take ribe niso primerne za človeško hrano, četudi morda kakšna posamezna riba, ki bi jo kdo pojedel, ne bi povzročila kakšne resne škode.

Oblasti so premišljale o prepovedi lovljenja rib v navedenih krajih, pa so prišle do zaključka, da imajo za to premalo trdnega gradiva. Zato svetujejo vnetim ribičem, naj rib, ki jih nalove v takih krajih, ne jedo.

Predsednik vlade Pierre E. Trudeau je dejal, da ga udeležba predsednika Ugande Idi Amina na konferenci predsednikov držav Skupnosti narodov ne bo motila. Udeleženci te konference se bodo že znašli in uredili vse tako, da Idi Amin, ki je znan po svoji robotosti, ne bo delal težav.

Zunanji minister Donald Jamieson je dejal novinarjem, da bi bila udeležba Idi Amina na konferenci v Londonu prihodnji mesec "nesrečna". Oba, predsednik vlade in zunanji minister, sta dala svoje izjave o tem v zvezi s pripravami na konferenco Skupnosti narodov prihodnjega meseca, posebnega britanskega zastopnika, v Ottawi.

Skupina danskih zdravnikov je izjavila, da je prišla do zaključka, da v nekaterih državah zdravniki sodelujejo pri mučenju jetnikov. Znano je, da "zdravniki preiskujejo jetnike, da bi videli, koliko mučenja more prenesti".

Bivši češkoslovaški uradnik, ki je prebegnil v Zahodno Nemčijo, je dejal, da je dobil dokumente obveščevalne službe CSR, v katerih je Julius Rosenberg, ki je bil leta 1953 obsojen na smrt v ZDA zaradi vojnih zločinov in usmrčen, omenjen kot vojni za sovjetski blok. Karel Kaplan je uspel dobiti v roke in prinesel s seboj okoli 14.000 strani osebnih zapiskov, fotokopij in mikrofilmov z gradivom izredne "eksplozivnosti". V teh dokumentih je Rosenberg omenjen kot "naš agent".

V Švici so pretekli teden, komaj šest let potem, ko so ženske dobile volivno pravico, izvolili 54 let staro odvetnico, vdovo, mater treh otrok Elizabeth Blunsky, za predsednico narodnega sveta, spodnje zbornice parlamenta, kar je najvišji uradni položaj v državi.

Minister za kulturni razvoj Kvibeka Camile Laurin, je dejal, da bo dal angleško govoreče vodnike gospodarstva za "posebno dieto", da bodo začeli govoriti s svojimi delavci francosko in se bodo počasi mogli vključiti v francosko družbo.

Kanadska prometna komisija je predložila enotno preko-kontinentalno železniško zvezo. Vsak dan naj bi vozil v vsako smer od obale do obale po en vlak po tračnicah obeh glavnih železniških družb Kanade, namesto sedanjih dveh.

Zivljenjski stroški so rasti v Kanadi v prvih treh mesecih letošnjega leta na letni ravni 12% napram 6,8% v zadnjem četrtletju lani. Gospodarski strokovnjaki napovedujejo, da se bo naraščanje uneslo v preostalem delu leta. Posebno so porastle v zadnjih mesecih cene kave, čaja, sočivja in olja.

Znani svetovni raziskovalec Thor Heyerdahl, ki je preplul na Kon Tikiju Pacifik, na ladji Rah, zgrajeni po starem egiptskem načinu, Atlantik, se sedaj pripravlja na plovbo po reki Tigris v Indijski ocean na ladji, kot so jih uporabljali na Tigrisu pred 5.000 leti.

Predsednik zveze podjetnikov, ki zaposlujejo okoli 80% vsega delavstva v Kvibeku, se je izjavil za ohranitev kanadske federacije, ker bi ločitev Kvibeka vodila v znižanje življenjske ravni v tej pokrajini.

Ko je kraljica Elizabeta II. tekoma obhajanja 25-letnice krongnanja pozvala navzoče v parlamentu, da je morda "čas, da se spomnimo na koristi, ki nam jih je zveza prinesla doma in v mednarodnih zadevah", so se oglasili škotski in waleški nacionalisti ter protestirali, da se je kraljica nepravilno mešala v "politične zadeve".

Kraljica je s svojim opozorilom, trdijo nacionalisti na škotskem in v Walesu, škodovala njihovim strmeljenjem po obnovi lastne državnosti. V obeh teh delih Velike Britanije je precej močno gibanje za večjo neodvisnost od Londona.

Prodaja novih avtomobilov v Kanadi je bila v letošnjem aprilu pod lanko za 10%.

Na politični konferenci Unije jeklarjev v Winnipegu pretekli teden je bil predložen dokument, ki trdi, da ugotegnejo izgube uposlencev v okviru omejevanja povišan plač v celotni dobri nadzora nad plačili, cenami in dobički doseči bilijon dolarjev, predno bo ta nadzor ukinjen.

Vodniki treh glavnih političnih strank v Ontariu se pogajajo o skupnem nastopu strankinih vodnikov v razpravljanju vprašanj v zvezi s pokrajinskimi volitvami, določenimi za 9. junij.

Precejšnje deževje je pretekli teden omflilo sušo na Preriji, vendar dežja še ni bilo dovolj, da bi končal skoraj eno leto trajajočo sušo, ki je posebno hudo zadela južne dele prerijskih pokrajin.

Oskrba jedrskih elektrarn z uranom težka naloga

Moderni prospektorji letajo s helikopterji nad tundrami Aljske in Labradorja in iščejo z Geigerjevimi števci posebnosti zemeljske magnetičnosti; križarijo z džipi po brazilskih hostah in afriških savanah; vrtajo in kopljejo v Arizoni in po avstralski puščavi Spinifex, po dolinah Schwarzwalda in po Švabskem lesu. Ne iščejo zlato, ampak uran.

Po vsem svetu so geologi in rudarski inženirji, geofiziki, v razburljivem lovu za radioaktivno kovino. Vsako leto gredo milijarde v ta namen. Uran, brez katerega ne dela nobena atomska elektrarna, je namreč za tistega, ki ga najde, zadnja tri leta dobičkanosno podjetje. Cena za naravni uran, ki ga zaradi njegove rumene barve imenujejo "rumeni kolač", je poskočila od 1. 1973 od šest na več kot štiri-ideset dolarjev za funt. Se močnejše kot sama želja po dobičku vpliva na iskanje urana skrb za mrzlo in temno bodočnost: v reaktorskih elektrarnah se boje, da bo urana kmalu zmanjkalo.

V zgodovini te radioaktivne kovine dolgo časa niso vedeli, kaj z njo početi. Po njegovem odkritju po nemškem lekarnarju in kemiku Martinu Heinrichu Klaprothu v 1. 1789 so uporabljali uran več kot 100 let samo za zelenilo steklenic in nekaj časa tudi kot primes k jeklenim zlitinam. Šele, ko je Otto Hahn v 1. 1938 odkril, da se da uranovo jedro razbiti in ko so med drugo svetovno vojno razni učenjaki na podlagi tega odkritja izdelali prvo atomsko bombo, kateri je sledila huda tekma v atomskem orožjevanju, je postalo zanimanje za uran in s tem njegova produkcija in cena.

Zaradi velikih potreb za orožjevanje v petdesetih letih, je zrastle cena na kakih 15 dolarjev za funt. Ko se pa velesile založile z njim za desetletja in niso kazala zanj nobenega zanimanja več, so obsedeli uranovni rudniki na "rumeni kolač". Posledica: v šestdesetih letih, pa vse do oljne krize v zgodnji zimi 1. 1973, je nihala cena urana med štiri in pol do šest dolarjev za funt. Več rudnikov so zaprli, ker se jih ni splačalo več izkoriščati.

Prednost arabskih šejkov je prinesla nenaden obrat: po četrtletju cen za olje so industrijske države pospešile gradnjo atomskih elektrarn, ki so postale gospodarsko donosnejše. Uran je pridobil na svoji vrednosti. Lastniki uranskih rudnikov so s svoje strani k temu pripomogli: ustanovili so mednarodni kartel za cene urana. Južna Afrika ga je producirala iz rudarsko-tehničnih virovokov manj. Avstralija je iz političnih virovokov prepovedala izvoz. Francija je doma pridobila uran porabila zase. Posledice: Cena je zlezla do konca 1. 1974 na 20 dolarjev za funt. Letna produkcija (brez držav vzhodnega bloka) je padla od 1. 1972 na 1974 za kakih 1100 ton na 18.500 ton. Četrtna rudniške kapacitete je neizkoriščena. Samo eno leto pozneje je stal en funt rumenega kolača že 40 dolarjev. Ker so ugotovili, da ameriška družba Westinghouse, ki gradi atomske elektrarne čezma in po svetu, svojih obveznosti za dobavo 65 milijonov ton urana po 8 dolarjev za funt ne bo mogla izpolniti, so kupovali mnogo odjemalci na zalogo. In spet je strah pred pomanjkanjem urana, bolj kot spekulativno

povpraševanje od 1. 1974 dalje, gnil cene kvišku. Strokovnjaki se boje da bo kmalu prišlo leto, ko bodo elektrarne porabile več urana, kot ga bo mogoče pridobiti.

Svetovna potreba po uranu — letos kakih 20.000 ton —, raste skokoma. V 1. 1980, sodi OECD, organizacija za sodelovanje najvznejših industrijskih dežel, bo znašala letna poraba 53.000 ton, 1. 1990 že 170.000 ton in 1. 2000 celo več kot 310.000 ton. Po oceni strokovnjakov je sedaj znan samo 3,5 milijone ton. (Pri tem je všteta samo tista ruda, ki se da pridobivati po ceni do 30 dolarjev za funt). To se pravi, da bo skupna poraba urana izčrpana do konca tega stoletja. Do sedaj znane saloge bi zadostovale samo za preskrbo elektrarn, ki bodo zgrajene do 1. 1985.

Svet računa na to, da vse zaloge še niso znane, pravi Karl Heinz Krewer, strokovnjak za uran v raziskovalnem ministertvu v Bonnu. Zato od začetka sedemdesetih let dalje iščejo z velikimi naporji in stroški nova ležišča. Toda kljub posameznim novim najdbam — predvsem v Avstraliji — so odkrili prospektorji (ki iščejo nova ležišča) in raziskovalci (ki preiskujejo že znana ležišča) doslej le malo res novih ležišč. Takimenoenovani dodatni obrok, ki je znašal zadnjih 30 let 50.000 ton letno, bi se moral že v prihodnjih letih podvojiti in potrojiti, če bodo hoteli uranovni rudniki vzdrževati dobavo kovine že obstoječim in novim elektrarnam.

Za nemške atomske elektrarne, katerih letna poraba je krita za dve leti v celoti, za 1. 1980 pa že samo do višine 85 odstotkov in za 1. 1985 celo samo za 5 odstotkov, iščeta dve podjetji: bonnska "Uranerzbergbau" in frankfurtska "Uranengesellschaft". Obe družbi sta bili ustanovljeni na pobudo zvezne vlade v šestdesetih letih. Obe se trudita, da bi z zemljiščno čim bolj razširjenim iskanjem in izkoriščanjem zagotovili preskrbo Zvezne republike Nemčije z naravnim uranom.

"Iskati uran je kakor igranje rulete", pravi Hans-Rudolf Hampel, eden izmed dveh poslovalnih "Uranengesellschaft". Rudarski inženir trdi, da upokojeni geologi, ki vse življenje niso nič našli. Z letnimi izdatki kakih 30 milijonov mark za iskanje in raziskovanje se je podjetju posrečilo končno najti nova ležišča v avstralskem Ngalla bazenu, v Wyomingu in Arizoni v ZDA in Novi Fundlandiji v Kanadi.

"Vsi ti načrti", pravi Albrecht von Kienlein, drugi poslovodja družbe, poln upanja, "se razvijajo v najdbe, ki se bodo dale izkoriščati." V Zvezni republiki Nemčiji iskanci urana dosedaj niso imeli veliko sreče. Edini uranovni rudnik v južnem Schwarzwaldu daje samo nepomembne množine rude. Iskanje družbe v Švabskem lesu okrog mesteca Murrhardt se nadaljuje.

Iskanje urana nima samo geoloških težav, tudi politika ga včasih ovira. Za iskalec družbe, ki delajo v desetih deželah na ozemlju, ki je večje kot cela Zvezna republika, je vedno težje dobiti koncesije v tujih deželah. Kjerkoli uspe tujemu prospektorju najdba, se vedno najde kak dčmacin, ki na podlagi užitvalnih pravic pobere dobiček. Bonnska vlada sicer da čenar in garancije proti razlastitvi, ne more pa pomagati obema nemškima družbama proti drugim inozemskim poželjivostim. Kljub temu so iskanci urana prepričani, da bodo mogli po-

trebe nemških elektrarn kriti tudi potem, ko bodo sedaj znane no" na dolgoročno vlaganja. zaloge urana izčrpane. Tudi če bi ne našli nobenega novega ležišča v vrednosti 30 dol., reaktorji ne bodo zmrznili.

Za današnje reaktorje na lahko vodo je namreč naravni uran tudi po ceni 100 dol. za funt privlačen. Čim višje bodo pa cene rumenega kolača, tem večje bodo dodatne rezerve. Samo svetovna morja skrivajo kake 4 milijarde ton urana, katerega pridobivanje je pa sedaj še predrago.

Tako draga preskrba iz morja pa tudi ne bo potrebna, kajti iz čisto druge strani prihaja nadomestek za bodočo preskrbo jedrskih elektrarn: prihodnja generacija jedrskih reaktorjev. "Nagli valilci" imajo v primeri z lahkovodnim reaktorjem stokrat manjšo potrebo po uranu. V Franciji že grade prvo takih atomskih "valilnic" "Super Phenix", severno od Lyona, ki je preračunana na 250 megawattov električnega toka in bo do 1. 1982 zgrajena. Poslovodja "Uranengesellschaft" je prepričan, da bomo 1. 2000 že imeli "hitre valilnice".

Precej gotovo je tudi, da atomski fiziki ne bodo pustili iskalec urana brez posla. Pridobivanje energije s pomočjo spajanja (namesto razbijanja) atomov, ko bo postal uran kot gorivo nepotreben, je najvišji cilj mednarodnega raziskovanja atomov. Toda, če in kdaj bo ukrotitev vodikove bombe (kontrolirana spojitve vodikovega jedra) praktično izvedljiva, o tem še ne more nihče prerokovati, ampak samo razmišljati. Kljub temu je iskalcu urana Hamply že sedaj jasno: Uran bo imel v zgodovini kovin najkrajši zalet.

Vesti iz Slovenije

Gneča v Kopru
Promet v koprskem pristanišču je zelo živahen in dnevno čaka v vrsti vsaj po 10 ladij na sidrišču pred pristaniščem, da pridejo na vrsto za pretovarjanje blaga. V letošnjem prvem četrtletju so pretovorili v pristanišču eno petino več blaga kot lani v istem razdobju — skupno 525.000 ton, kar je še vedno 2% pred načrtovanim iztovorom.

Nov hotel Park na Bledu
Pretekli mesec so odprli novi Park hotel in sprejeli vanj prvo skupino gostov. Med tem ko je bil stari Park hotel dostikrat zamenjarjen, so odločeni, tako vsaj pravijo, v novem vzdrževati snago in čistočo na najvišji ravni. Park hotel bi naj imel po prvotnem načrtu pet nadstropij, pa so kasneje peto nadstropje opustili, s čimer je bilo število postelj v njem zmanjšano za sto. Kljub temu so vsi ostali prostori bili zgrajeni v prvotno predvidenem obsegu. Kuhinja je tako obsežnejša, kot jo Park hotel potrebuje, in so se spoznavali, da bo pripravljala hrano tudi za hotel Golf, kar bo obema prinašalo dodatno korist.

Uvoz je naraščal čez mero
Jugoslovansko gospodarstvo je v letošnjih prvih treh mesecih izvozilo za 49% več kot v enakem obdobju lani, uvozilo pa je 64% več.

V Sloveniji se je primanjkljaj v zunanji trgovini v tem razdobju povečal za 31%.

Storilje leto?
V Pomurju so z zadovoljstvom opazovali letos storklje, ko so se kljub hudi zimi in hladni prvi polovici aprila vračale v svoja gnezdišča. Ljudje trdijo, da je letos "storklje leto". Po vsej pokrajini je okoli 60 štorčlihih gnezdišč.

"Speci" sredstva
Pod tem naslovom je ljubljansko "Delo" poročalo 19. aprila, da je bilo v Ljubljanski banki dovolj čenarja, da po-

spodarstvo ni bilo "pripravljeno" na dolgoročno vlaganja. Kljub temu je bil lanski dohodek banke večji, kot so načrtovali. Za končno delitev je ostalo 54% več sredstev kot leto prej (90,4 milijone dinarjev).

Citateljem na področju Velikega Clevelanda priporočamo za novice iz Slovenije poslušanje slovenske radijske oddaje "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" na WCSB 89,3 FM vsak dan od ponedeljka do četrta ob 6. zveče in ob nedeljah od 12. do 1. popoldne, ki jo vodita dr. Milan in ga. Barbara Pavlovčič.

Kdor ima za nju kako sporočilo, naj piše na naslov: Dr. Milan Pavlovčič, 6213 Glass Ave., Cleveland, O. 44103.

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

Air Conditioners
6,000 B.T.U. \$75.00 — or 8,500 B.T.U. \$85.00. — or both for \$150.00. Can be seen at American Home, 6117 St. Clair. Or call 943-0989 — or 361-4088. (x)

FOR RENT
Nice five rooms and storage room, up, on Edna Ave. Children. OK. No pets. \$85. Call 361-6885 after 1 p.m. References. —(75)

GROCERY STORE
Plus building for sale, close to St. Mary's Church. Brick building with living quarters up and grocery store down. Could be used for other business. Call to see. See and make offer. Asking \$36,900.

CENTURY 21
STRUMBLY Realty 289-8100 (75)

GROCERIJSKA TRGOVINA
z zidanim poslopjem je na prodaj v bližini cerkve Marije Vnebovzete v Collinwoodu. Trgovinski prostor spodaj, stanovanje zgoraj. Se lahko rabi za kakršnokoli obrt. Kličite za ogled in dajte ponudbo. Vprašajo za \$36,900.

STRUMBLY REALTY 289-8100 (75)

Stanovanje oddajo
Sestobno stanovanje s kletjo in garažo oddajo na 1133 E. 71 St. odraslim brez živali. —(74)

Sobe v najem
Tri sobe oddajo v najem na E. 53 St. Kličite tel. 481-4649. (74)

TRACY AVENUE
V bližini E. 222 St. je naprodaj hiša s 4 spalnicami, z velimi možnostmi, vsa podkletena, garaža za 2 avta, posebno opazeno sobo ali družinsko sobo. Znižana cena, v nizkih 30-th.

UPSON REALTY
UMLA
499 E. 260 St. 731-1070 (75)

Help wanted Male or Female

DELO DOBI
Čistilko v okolici St. Clair Avenue iščejo za 2 do 4 dni v tednu. Kličite 361-5115 med 11. dop. in 3. pop. (x)

Help Wanted
Factory help—full time, days. Apply in person—Bruns Brush, Inc., 18624 Syracuse Ave. (corner of St. Clair and Nottingham) (76)

Delo dobi
Sivilja, dob. delo v čistilnici, cel delovni teden, podnevi. **JAY DEE CLEANERS**
878 E. 222 St. 731-7060 (75)

Help Wanted Male

DELO DOBI
Moški v avto delavnici skušnja nepotrebna. Kličite 641-4998 podnevi, zvečer po 7. uri 486-3749.

CITY AUTO FRAME SERVICE
10721 Broadway (73)

Avgust Senoa:

ZLATARJEVO ZLATO

"Gospod sodnik, dober dan!" je dejal mrki vojak. "Pošilja me spoštovani gospod ban."

"In kaj želi njegovo blagorodje, plemeniti gospod?" je sodnik mirno vprašal.

"Moj spoštovani gospodar se zelo jezi na mesto. Kako tudi ne! Lačen je, pa ga ne hranite, ježen je, vi mu pa ne dajete piti, hladno mu je, vi ga ne grejete, ponoči je temno in vi mu ne dajete luči! Vojska je lačna in žejna!"

"Plemeniti gospod," je odgovoril sodnik, "pri moji veri, ne poznam postav, po kateri bi moralo plemenito mesto hraniti, napajati in greti gospoda bana. navzdol."

On je naš gost in, kar moremo, to radi storimo, čeprav je mesto siromašno, zakaj toča nam je potollta ves pridelek. Naša zlata kuhinja petdeset pijanih konjenikov, ki so začeli s puškami stremati ob prvem prihodu bana v ljeti v streho. Sama slama je, Zagreb njemu vola in sto hlebov Vse je zgubljeno. Ubogi Tutkokuha. Ta gostija zdaj pa že nima rie konca ne kraja. In poleg tega nismo dolžni hraniti njegove obilne družine. Da je vojska lačna in žejna? Kaj morem za to? Ker je vse pojedla in popila, kar je bilo v mestu, se pri siromakih že kaže lakota in mora tako vse ljudstvo jesti nezabeljeno zelje namesto mesa. To povejte gospodu banu!"

"Tega mu ne bom povedal, ker to se mene ne tiče," je odvrnil vojak. "Jaz vam, sodnik, samo sporočam banovo zapoved, ki se glasi, da mora dati mesto banu vsak dan, dokler bo v Zagrebu, deset vrčev starega vina, deset hlebcev, deset funtov dobre govedine in deset lojenk, poleg tega pa še ovsa in sena."

"Jaz pa v imenu mesta, kate-remu sem glavni in sodnik, od-govarjam, da tega ne bomo dali!" je trdo odsekal Jakopović. "E, dobro, sodnik, če ne boste dali, si bomo vzeli sami!" se je adjutant razjezil.

"V imenu vse občine mešča-nov plemenitega mesta ugovar-jam takemu početju."

"Ugovarjate lahko do sodne-ga dne! Zdaj veste, kaj vas čaka. Zbogom!" je končal Tom-pa in odšel.

Kmalu nato je na razglednem stolpu jeknil zvonec. "Gori, gori!" so ljudje vpili pri teh pogajanjih Paul Warn-ke (na sliki).

so prestrašeni letali po mestu.

Zvon se je oglašil krepkeje.

"Gori, gori!"

"Kje? Kje?"

"Bog se nas usmili in sveti Florijan!"

Oglasil se je tudi Markov zvon. Ljudstvo je popadel

strah.

Sodnik je razburjen pohitel

pred Dverce na mestni zid. Po-

leg cerkve sv. Markete se je nad

streho neke hiše vil bel dim,

na kar je buhnil iz dima plamen.

"Čigava je ta hiša?"

"Marka Tutkovića, gospod

sodnik!" je povedal mestni stra-

žar, ki je priletel brez čelade

navzdol.

"Kdo jo je zažgal?"

"Gregorijančevi konjeniki. K

Sveti Marketi je pridrvelo ka-

kih petdeset pijanih konjeni-

kov, ki so začeli s puškami stre-

samo ob prvem prihodu bana v

ljeti v streho. Sama slama je,

Vse je zgubljeno. Ubogi Tutko-

kruha. Ta gostija zdaj pa že

nima rie konca ne kraja. In po-

leg tega nismo dolžni hraniti

njegove obilne družine. Da je

vojska lačna in žejna? Kaj mo-

rem za to? Ker je vse pojedla

in popila, kar je bilo v mestu,

se pri siromakih že kaže lakota

in mora tako vse ljudstvo jesti

nezabeljeno zelje namesto mesa.

To povejte gospodu banu!"

"Tega mu ne bom povedal,

ker to se mene ne tiče," je od-

vrnil vojak. "Jaz vam, sodnik,

samo sporočam banovo zapoved,

ki se glasi, da mora dati mesto

banu vsak dan, dokler bo v Za-

grebu, deset vrčev starega

vina, deset hlebcev, deset fun-

tov dobre govedine in deset lo-

jenk, poleg tega pa še ovsa in

sena."

"Jaz pa v imenu mesta, kate-

remu sem glavni in sodnik, od-

govarjam, da tega ne bomo

dali!" je trdo odsekal Jakopović.

"E, dobro, sodnik, če ne boste

dali, si bomo vzeli sami!" se je

adjutant razjezil.

"V imenu vse občine mešča-

nov plemenitega mesta ugovar-

jam takemu početju."

"Ugovarjate lahko do sodne-

ga dne! Zdaj veste, kaj vas

čaka. Zbogom!" je končal Tom-

pa in odšel.

Kmalu nato je na razglednem

stolpu jeknil zvonec.

"Gori, gori!" so ljudje vpili

pri teh pogajanjih Paul Warn-

ke (na sliki).

puške in naj krene skozi Kam-nita vrata na Harmico. Z njimi naj gresta Krupić in Blaž Šta-kor!"

"Ah! Spectabilis, spectabilis!" je prihitel ves zasoplen kaplan Šalković. "Oh, bestiae inferna-les! Saj veste, kako lepe hruške sem imel na vrtu? In jabolka in slive in breskve, samo plemenito sadje! Pa vse so mi pose-kali ti antikristi, vse! In zaku-rili so ogenj, da bi spekli ukra-denega prašiča. Vse! Prosim, da se solemniter protestira."

"Tu ne pomaga drug protest kot tole!" je besno dejal Jakop-ović, dvignil pest in odhitel nazaj proti mestni hiši. Toda po nekaj korakih ga je ustavil tar-najoči debeli Safranić.

"Gospod sodnik, mojo ženo, mojo drago ženo je popadel krč. In kaj bo najina kravica, lepa kravica čez zimo? Kaj? Pogi-nila bo! Joj! A od kod bom do-bila mleko? Ti antikristi, ti span-

ski dragonci so nam odnesli seno! In kaj bo moja ženicačila? Ti antikristi so nama po-kradli vse žganje!"

"Pustite me, boter Andrija! Važnejše opravke imam; mesto je treba braniti!" je odgovoril sodnik in hitel dalje.

Ko je došel na Markov trg, se mu je nudil grozen prizor. Pijani vojaki so porušili Mag-dino stojnico in zakurili velik ogenj. Uboga starka je neza-vestna ležala na stopnicah pri Sv. Marku. Okoli ognja so div-jaki plesali kolo ter vihteli kop-ja, na katerih so bili nabodeni piščanci, goske in kruh. Poleg je stal velik sod vina, na njem pa je jeznil pijan vojak in sti-skal živega prašička za vrat. Nekoliko dalje pa so španski dragonci vlekli pol mrtvega vratarja Vernića za lase.

"Dovolj!" je zagrmel Jakop-ović. "Mera je polna. Stražarji, primite za kopja in udarite na

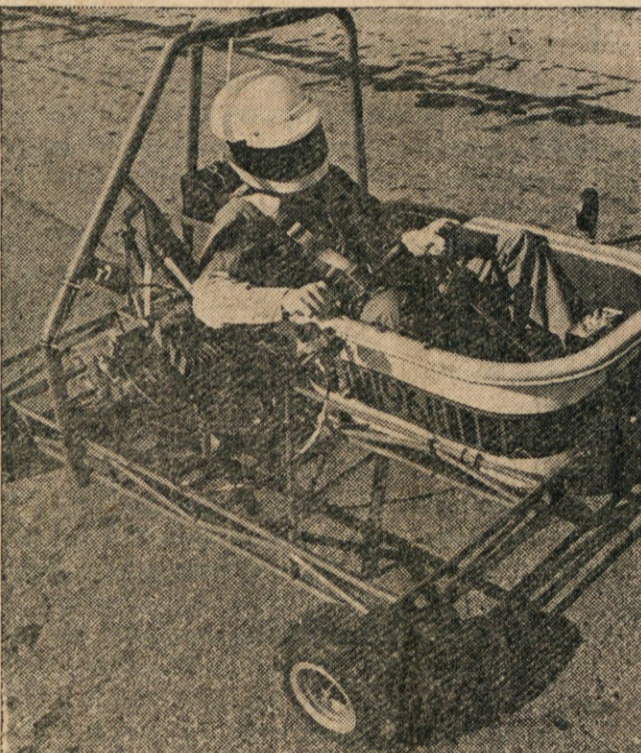
te pijance! Bobnar, bobnaj! Naj zvone z vsemi zvonovi, da se bodo meščani zbrali pod orožje. Zaprite mestna vrata! Pripravi-te puške! Dajte mi konja!"

Mestna straža je takoj nape-rila sulice na pijano četo voja-kov in osvobodila Vernića. Dra-mgonci in pešci so se spustili v beg proti Kamnitim vratom, kajti vojska je bila zbrana v dolnjem mestu. Zvonovi so zvonili, bobnar je rohnel, me-ščani pa so grabili za puške in kopja. Sodnik je kakor blisk letal na konju, da bi se prepri-čal, če so vrata povsod zaprta. Na bregu Medveščaka so pokale puške. Tu so meščani odbijali Gregorijančeve banderiale.

"Zdaj pa naj pride Ungnad!" je zaškrtal Jakopović. "Bomo videli, če nam bo vzel, česar ne bomo dali!"

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

ČUDNO VOZILO — Tom Preacher na Southern Tech kampusu v Marietti, Ga., je na-mestil na iz železa ulito kopalno banjo kole sa, jo opremil z motorjem za motocikl ter jo tako spremenil v "motorno vozilo". Za vzdrževanje zveze je namestil vanj še CB radio.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA ZAVAROVALNA ORGANIZACIJA V AMERIKI

• Mi izdajamo najmodernejšo celo-življensko in ustanovno (endowments) certifikate za mladino in odrasle od rojstva do 60. leta; vsote so neomejene nad \$1,000.

• Naša ugledna bratska organizacija Vam poleg zavaroval-nine nudi tudi verske, športne, družabne in druge aktiv-nosti. Pri nas imate, na primer, priložnost udeležbe pri kegljanju, igranju košarke, itd.; nadalje se lahko udeležite plesov, poletnih piknikov, športnih turnej in božičnih prireditev za otroke.

• SLOVENC! PRIDRUŽITE SE SLOVENCEM!

• ZAPOMNITE SI — PRI NAS DOBITE OSEBNO POZORNOST!

Za podrobnosti in pojasnila stopite takoj v stik s sledečimi tajniki/tajnicami (ali pa pišite v glavni urad: 351-353 N. Chicago St., Joliet, Ill. 60431).

RALPH GODEC, društvo št. 63, Tel. 524-5201
847 E. Hillsdale Drive, Seven Hills, Ohio 44131

GIZELLA HOZIAN, društvo št. 170, Tel. 251-2579
1500 Sheridan Road, Wilmette, Ill. 60091

PAUL H. KOKAL, društvo št. 210, Tel. 793-6629
2811 Reiter Road, Pittsburgh, Pa. 15235

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov: .....

Moj novi naslov: .....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088

17010 Lake Shore Blvd. 531-6306

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

BISHOP BARAGA ASSOCIATION
Cleveland Chapter

We offer these memberships in the
BISHOP BARAGA ASSOCIATION

Annual	\$5.00
Sustaining	\$10.00
Life (individual or family)	\$50.00
Life (institutional)	\$100.00

By enrolling now, you can help us in our work to raise this humble Missionary Bishop from Slovenia to the highest honor that can be bestowed by the Church.

Enclosed is \$.....

for my ..... membership.

Name .....

Street .....

City ..... State ..... Zip .....

Donations under \$5.00 will be appreciated and acknow-
ledged, but will not entitle the donor to the "Baraga Bule-
tin," published quarterly. Printing and mailing costs allow
for mailings to ordinary, sustaining, and life members only.

Donations payable to Rev. Victor N. Tomc, Vice Postulator,
15519 Holmes Ave., Cleveland, Ohio 44110.

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

vsaki slovenski hiši